

Маргінальність виступає сприятливим середовищем розвитку злочинності. Як не сумно, прогноз злочинності в світі, в його окремих регіонах і країнах до початку третього тисячоліття викликає лише справедливі побоювання. Загальна динаміка злочинності в світі продовжить йти вгору найближчим часом. Середній приріст її може знаходитися в межах 2-5% на рік. До такого варіанту прогнозу призводить і екстраполяція наявних тенденцій, і експертні оцінки можливої кримінологічної обстановки в світі, і моделювання причинної бази злочинності майбутнього [3].

Список використаних джерел:

1. А.Фарж, Рашковский Є. «Маргінали» // 50/50 : Досвід словника нового мислення - М.,1989
2. Петров Д.В. «Використання понять маргінальності і лімінальності у дослідженні молодіжних субкультур» // Петров Д.В. Молодіжні субкультури - Саратов, 1996
3. Стариків О.Н. «Маргінали і маргінальність у радянському суспільстві» // Робочий клас» і сучасний світ - 1989-№4

Протиправне заволодіння майном підприємства, установи чи організації

Горбань О.В., студент ННПП НАВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук Жук І.В.

Тема протиправного заволодіння майном підприємства, установи чи організації актуальна для України з моменту проголошення її незалежності. На даному етапі розвитку це криміногенне явище негативно впливає на інвестиційну привабливість України. Причинами цього явища стало багато негативних факторів, до яких, насамперед, належать недосконалість вітчизняного законодавства та високий рівень корупції в країні.

На сьогодні найгострішою проблемою розвитку та функціонування економіки є поширення процесів незаконного привласнення чужого бізнесу, так зване рейдерство. Зазвичай під рейдерством розуміють вилучення майна на нібито законних підставах, в основі виникнення яких лежать прогалини в законі або системні недоліки функціонування державних інститутів (судової та правоохоронної систем, системи реєстрації юридичних осіб тощо).

Ця проблема становить науковий інтерес для багатьох науковців, зокрема Е.В. Біджакова, З.С. Варналій, О.Ю. Кирєєва, Ю.Г. Ковнія, П.Я. Кравчука, І.І. Мазур, О.В. Манойленка, В.Ю. Нестеренко, В.В. Рябота, О.М. Сафронової, Н.С. Согріна, А.В. Халецького та ін. Однак, вирішення вона поки що не знайшла.

Причини, які зумовлюють протиправне заволодіння майном підприємств, установи, організації можна поділити на об'єктивні та суб'єктивні. Об'єктивною причиною є те, що право власності є криміногенною категорією, яка потребує безперервного захисту, як правового, так і організаційного. Насамперед, це має здійснювати засобами приватного права сам власник, а вже потім, за умови недостатності приватної ініціативи, силою публічного права – держави. До суб'єктивних причин можна зарахувати правовий нігілізм власників контрольного пакета акцій, нехтування ними інтересами трудового колективу. Є певна особливість сьогодення: схеми рейдерських атак, на жаль, розробляють висококваліфіковані юристи, тому питання кваліфікації того чи іншого нападу як рейдерства в кожному випадку

потребує ретельного аналізу й доказування.

10 жовтня 2013 р. Верховна Рада України прийняла Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення правового регулювання діяльності юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців». Основною метою закону є недопущення використання схем і методів протиправного поглинання та захоплення майна підприємств, що створює реальну загрозу національним та економічним інтересам держави й вимагає формування ефективної системи протидії цим негативним проявам.

Так, Кримінальний кодекс України (далі – КК України) доповнено ст. 206-2 «Протиправне заволодіння майном підприємства, установи, організації»: «протиправне заволодіння майном підприємства, установи, організації, у тому числі частками, акціями, паями їхніх засновників, учасників, акціонерів, членів, шляхом вчинення правочинів з використанням підроблених або викрадених документів, печаток, штампів підприємства, установи, організації» (ч. 1). У ч.ч. 2 і 3 зазначені кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки злочину відповідно.

Аналіз змісту ст. 206-2 КК України під кутом практики застосування приписів ст. 190 КК України «Шахрайство» дозволяє стверджувати, що заволодіння майном шляхом вчинення правочинів з використанням підроблених або викрадених документів, печаток чи штампів є одним із найпоширеніших та цілком «традиційних» способів учинення шахрайства, а отже і не характеризується ні значно підвищеною, ні значно зменшеною суспільною небезпекою порівняно з іншими формами прояву шахрайства. Про це, до речі, говорить і порівняльний аналіз санкцій ст. 190 та ст. 206-2 КК України.

Загалом, говорячи про караність зазначеного діяння, слід відзначити, що, з одного боку, санкції частин 1, 2 та 3 ст. 206-2 КК України є дещо суворішими порівняно із відповідними санкціями частин 1, 2 та 3 ст. 190 КК України, а з іншого – значна частина проявів такого шахрайства, що одночасно підпадає під ознаки складів злочину, передбачених статтями 190 та 206-2 КК України, тягнутимуть за ст. 206-2 КК України значно пом'якшену кримінальну відповідальність.

Щодо попередження злочину, передбаченого ст. 206-2 КК України, то в першу чергу, можна запропонувати наступне:

- створити реєстр фізичних та юридичних осіб, які вже були задіяні в рейдерських схемах;
- запровадити оформлення судових рішень та їх копій на бланках суворої звітності (навіть з голографічним захистом);
- узагальнити практику застосування судами України матеріального та процедурного законодавства у справах, пов'язаних з протиправним заволодінням майна підприємства, установи, організації;
- законодавчо зобов'язати реєстраторів та утримувачів обов'язково повідомляти про планові реєстраційні дії власників корпоративних прав, щоб уникнути переходу прав без відома їх законного власника;
- створити центральний орган виконавчої влади зі спеціальним статусом для координації боротьби з рейдерством (антирейдерський комітет);

Ураховуючи викладене, можна зробити висновок про необхідність

формування державних механізмів протидії незаконному заволодінню майном підприємства, установи, організації, розробки і реалізації комплексу заходів, зокрема вдосконалення норм КК України та реформування судової системи.

Відмежування легалізації (відмивання) доходів одержаних злочинним шляхом від придбання, отримання, зберігання чи збут майна, одержаного злочинним шляхом

Городницький П.С., студент курсу БПмс ННПП НАВС
Науковий керівник: кандидат юридичних наук *Жук І.В.*

Процес реформування суспільного життя України в умовах переходу до ринкової економіки та інтеграції України до європейського і світового співтовариства поєднаний із подоланням проблем соціального, політичного, економічного характеру, що створює сприятливу обстановку для вчинення ряду злочинних діянь, які носять транснаціональний характер. Одним із таких явищ є легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом.

Актуальність цієї теми пояснюється тим, що для даного злочину властивим є високий рівень суспільної небезпеки, з чим безперечно і пов'язана діяльність законодавця, спрямована на протидію легалізації та її суспільно небезпечних наслідків. Зокрема, з цією метою на виконання домовленостей з Міжнародним валютним фондом та з урахуванням пропозицій до національного законодавства експертів Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей та фінансуванням тероризму (FATF) ВРУ 14 жовтня 2014 року прийняла Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

В цьому контексті важливим, на нашу думку, є не тільки визначення поняття та сутності легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, а й відмежування її від суміжних злочинів, зокрема від злочину, передбаченого ст. 198 КК України.

Окремі кримінально-правові аспекти легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, досліджувались у роботах В. М. Алієва, В. І. Михайлова, Л. І. Аркуші, А.С. Беницького, О. Б. Полторацького, О. В. Авраменка, П. П. Андрушка та інших вчених.

Під легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом ст. 209 КК України розуміє вчинення фінансової операції чи правочину з коштами або іншим майном, одержаними внаслідок вчинення суспільно небезпечного протиправного діяння, що передувало легалізації (відмиванню) доходів, а також вчинення дій, спрямованих на приховання чи маскуванню незаконного походження таких коштів або іншого майна чи володіння ними, прав на такі кошти або майно, джерела їх походження, місцезнаходження, переміщення, а так само набуття, володіння або використання коштів чи іншого майна, одержаних внаслідок вчинення суспільно небезпечного діяння, що передувало легалізації (відмиванню) доходів.

Відповідальність за ст. 198 КК України настає за заздалегіть не обіцяне придбання або отримання, зберігання чи збут майна, завідомо одержаного